

MÄNTYHARJU.

Kansalaisopisto

Toimintasuunnitelma 2022

Tarkoitus

Toimintasuunnitelman tarkoituksena on koota Mäntyharjun kansalaisopistoa koskevat suuntaviivat ja keskeiset vuosittaiset päätökset yhteen. Tavoitteena on, että toimintasuunnitelma hyväksytään vuotuisesti viimeistään edellisen vuoden joulukuussa. Se kokoaa alleen aikaisemmin erillään sivistyslautakunnassa käsitellyt:

- Toimintavuoden 2022 tulostavoitteet
- Lukuvuoden 2022-2023 rakenne ja aikataulu
- Lukuvuoden 2022-2023 opiskelijamaksut
- Toimintavuoden 2022 tuntikehys

Tausta

Vapaasta sivistystyöstä annetun lain (1998/632) mukaan Opetus- ja kulttuuriministeriö voi myöntää kunnalle, kuntayhtymälle, rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle luvan tämän lain mukaisen oppilaitoksen ylläpitämiseen ja koulutuksen järjestämiseen. Lain mukaan kansalaisopiston tulee laatia vuosittain koulutuksen järjestämistä koskeva toimintasuunnitelma, josta käy ilmi koulutustoiminnan kokonaisuus.

Lain mukaan kansalaisopistot ovat paikallisiin ja alueellisiin sivistystarpeisiin pohjautuvia oppilaitoksia, jotka tarjoavat mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi. Vapaan sivistystyön oppilaitokset voivat myös järjestää koulutusta tukevaa tai siihen läheisesti liittyvää kehittämis- ja palvelutoimintaa. Vapaan sivistystyön oppilaitosten tulee olla yhteistyössä muiden alueella toimivien tai valtakunnallisten vapaan sivistystyön oppilaitosten, koulutuksen järjestäjien ja korkeakoulujen kanssa.

Vapaana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Vapaassa sivistystyössä korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus. Uusimpana tehtävänä kansalaisopistoille on tulossa vastuunottoa koulutuksessa aliedustettujen ryhmien jatkuvasta oppimisesta (esim. mikroyrittäjät, työttömät, ammatinvaihtajat, ...).

Päätöksenteko

Mäntyharjun kunnan hallintosäännön mukaisesti sivistyslautakunta käyttää koulutuksen järjestäjän ratkaisuvalltaa. Se päättää vuosittaisesta kokonaisopetustuntimäärästä (tuntikehys), lukuvuoden ajallisesta rakenteesta sekä kansalaisopiston asiakasmaksujen suuruudesta. Kansalaisopiston henkilöstösuunnitelma hyväksytään talousarvion käsittelyprosesseissa. Sivistysjohtaja ja rehtori johtavat kansalaisopiston toiminnan suunnittelua ja taloutta osana sivistystoimen hallintoa. Sivistysjohtajan delegointipäätöksen mukaisesti rehtori päättää pääluokkien painotuksista, kehittämisprojektien toiminnoista, opetusryhmien määrästä ja ryhmäkoosta, opetustilojen käytöstä, tuntiopettajien palkkaamisista ja opetustoiminnan johtamisesta toimintasuunnitelman mukaisesti. Rehtori vastaa myös nettobudjetoidun kansalaisopiston budjetin toteutumisesta.

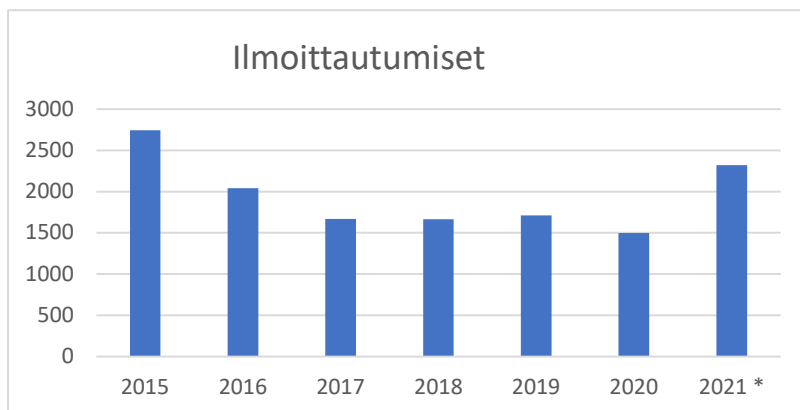
Koulutus

Opisto antaa koulutusta tällä hetkellä 14 eri pääluokassa. Pääluokkia ovat taiteen perusopetus, musiikki, näyttämötaiteet, muotoilu ja kädentaidot, kotitalous, kielet, sanataide ja kirjallisuus, johtaminen ja kehittäminen, mediatekniikka, liikunta, tanssi, ensiapu ja pelastus, luonto ja retkeily sekä puutarha. Koulutustoiminnan ketteryyttä ja asiakaslähtöisyyttä on lisätty lyhytkurssitoiminnalla.

Mäntyharjun kansalaisopistossa on pitkään opiskellut ja harrastanut vuosittain keskimäärin 1000 henkilöä. Kursseja on toteutunut vuosittain noin 200. Vuonna 2020 aloitettu markkinoinnin ja kurssisuunnittelun uudistaminen on merkittävästi parantanut opiston toiminnan vetovoimaa ja tehokkuutta. Lisäksi kansalaisopisto kehittää uutta palautejärjestelmää, josta on saatavissa alustavia tuloksia syksyn 2021 osalta.

Vuosi	Netto-opiskelijat	Ilmoittautumiset	Kursseja
2015	1097	2745	265
2016	1097	2039	182
2017	1079	1670	193
2018	1060	1664	211
2019	1059	1711	202
2020	931	1499	227
* 2021	1230	2435	229

* tilanne 31.12.2021

Mäntyharjun kansalaisopiston vapaan sivistystyön suunnitellut ja toteutuneet valtionosuusopetustunnit ovat olleet viime vuosina pääsääntöisesti 5200-5500 välillä (Koronaepidemian vuosi 2020 oli poikkeus). Tämä on taannut opiston toiminnan rahoittamiseen oikein mitoitettun valtionosuuden. Sivistyslautakunta päätti kokouksessaan 16.2.2021, että vuoden 2021 tavoitetuntimäärä on 5300.

- Opiskelijahallintojärjestelmän mukaisesti vapaan sivistystyön valtionosuustunteja on pidetty yhteensä 5019, lisäksi on pidetty 448 oppituntia projektirahoituksella
- Kurssin sisältö oli osuva 4,61/5
- Kurssin hinta/laatusuhde oli hyvä 4,62/5
- Kurssista oli hyötyä 4,52/5
- Kurssi edisti hyvinvointiani 4,41/5
- Opiston koulutustarjonta on kiinnostava 4,24/5
- Voin suositella kurssia muille 4,62/5

Henkilöstö

Kansalaisopistolla on viisi työntekijää: rehtori (80 %), kaksi päätoimista musiikin opettajaa (145 %), päätoiminen käden taitojen opettaja (65 %), koulusihteeri (50 %) sekä koulutussuunnittelija (100 %). Lisäksi kansalaisopiston hallinnoimassa JATO-projektissa toimii asiantuntijana kunnan työllisyyskoordinaattori (30 %). Osa kansalaisopiston henkilöstöstä toimii asiantuntijana useissa kansalaisopiston ja kirjaston kehittämishankkeissa.

Rehtorin tehtäviin kuuluvat kirjastotoimenjohtajan tehtävät (20 %) ja koulusihteeri toimii kansalaisopiston ja lukion yhteisenä (50/50). Rehtori, päätoimiset opettajat ja koulutussuunnittelija toimivat pääluokkien vastuuhenkilöinä. Opiston opettajuus perustuu vahvaan työelämäosaamiseen. Opistolla on vuosittain vakinaisen henkilöstön lisäksi noin 60-80 sivutoimista tuntiopettajaa.

Tilat

Kansalaisopisto toimii useassa eri kiinteistössä. Pääosa opetuksesta toteutuu lukion ja kansalaisopiston yhteisessä kiinteistössä Kompantie 22:ssa. Lisäksi musiikin opetusta annetaan Iso-Pappilassa. Myös yhtenäiskoulun liikunnan, tietotekniikan ja kotitalouden tiloja käytetään tarvittaessa. Kisalaa tullaan käyttämään vuodesta 2021 lukien pääasiassa ennen klo 16 järjestettävään tanssin ja liikunnan koulutukseen.

Askeleen teollisuuskiinteistössä opisto antaa käden taitojen opetusta kudonnassa ja entisöinnissä. Mediatekniikan ja medialukutaidon opetusta annetaan kirjastolle perustetussa mediapajassa. Opisto antaa opetusta myös Mäntyharjun monilla kylillä, joissa opetus tapahtuu usein nuorisoseuran tai muun kyläyhteisön kokoontumispaikassa.

Tilat ovat pääsääntöisesti toimivat, mutta Askeleen entisöintikoulutuksen tilojen toiminta ei vastaa tarkoitustaan. Ongelmana on myös jossain määrin joidenkin kylien opetustilojen taso. Lisäksi hajautetussa systeemissä kansalaisopisto ei toimi ”omissa tiloissa”, ja tulee liian usein syrjäytetyksi tilojen hallinnoijan muun toiminnan vuoksi.

Lukuvuosi

Kansalaisopisto antaa opetusta syyslukukaudella 11 viikkoa ja kevätlukukaudella 14 viikkoa. Opisto on vuosi vuodelta laajentanut kesälukukautta ja lyhytkurssitoimintaa. Ehdotus lukuvuoden 2022-2023 rakenteesta ja aikataulusta on esitetty liitteessä 1.

Lukuvuoden 2022-2023 sähköinen ilmoittautuminen avataan 22.6.2022 ja varsinainen opinto-ohjelma jaetaan kotitalouksiin Pitäjänuutisten suurjakelun yhteydessä elokuun lopulla.

Opiskelijamaksut

Opiskelijamaksuja on korotettu 1.8.2019 (5%) ja 1.8.2020 (5%) sivistyslautakunnan päätöksillä. Opiskelijamaksujen 5 % korostus tuottaa lisätuloja noin 4000 €. Lukuvuonna 2021-2022 opiskelijamaksut pysyivät edellisen lukuvuoden tasolla. Seuraavaa opiskelijamaksujen nostoa voidaan harkita lukuvuodeksi 2023-2024. Tarkemmat maksujen perusteet löytyvät vuosittain opiston opinto-ohjelmasta.

Kurssi voi olla opiskelijalle maksuton erityistapauksissa. Näitä tapauksia ovat 1) verkkokurssit taiteen perusopetuksen opiskelijoille, 2) työllisyyskurssit, joille tullaan työllisyyden ohjaajan sopimana ja jotka tukevat työllistymistä ja 3) joihinkin ulkopuolisella rahoituksella tehtävien kehittämishankkeiden järjestämät kurssit. Sisarusalennus voidaan myöntää saman perheen alle 16-vuotiaille opiskelijoille toisesta lapsesta alkaen. Sisarusalennus on 40 % kurssimaksusta. Täysi maksu otetaan yhdeltä lapselta kaikista kursseista (liite).

Hankkeet

Mäntyharjun kansalaisopiston keskeisin hanke tällä hetkellä on OKM:n 2020 lukien rahoittama ”Jatkuvaan oppimiseen perustuva pienen kunnan toimintamalli työllisyyden ja elinvoiman lisäämiseen” (JATO). Kesäkuussa 2021 OPH myönsi rahoituksen Oppimismuotoilulla tulevaisuuteen -hankkeelle, joka toteutetaan yhteistyössä Mikkelin kansalaisopiston ja Pieksämäen seutuopiston kanssa. Lisäksi kansalaisopisto odottaa, että ELY-keskus myöntää 2021 Leader-rahoituksen Mäntyharjun Tilkkumessut -hankkeelle. Kansalaisopisto valmistele Yritysvauhdittamo -hanketta vuosille 2022-2024. Yritysvauhdittamoon tullaan hakemaan rahoitusta uuden EU-ohjelmakauden rahoituksesta.

- 1) Jatkuva oppiminen (JATO) 1.8.2020 – 30.9.2022 (111 000 €)
Hankkeessa kehitetään kansalaisopiston ja paikallisen työ- ja elinkeinoelämän välistä yhteistyötä. Kehittämisen fokuksessa on työelämää palveleva lyhytkurssitoiminta sekä kirjastoon rakennettava koulutuksen ja työllisyyden tieto-, neuvonta- ja ohjauspiste. Hanke tekee kiinteää yhteistyötä työllisyyden kuntakoikeilun kanssa.
- 2) Oppimismuotoilulla tulevaisuuteen (LAKE2021) 1.8.2021 – 31.12.2022 (noin 51 000 €)
Hanke toteutetaan yhteistyössä Mikkelin kansalaisopiston ja Pieksämäen seutuopiston kanssa. Päättävänä on luoda oppimismuotoilun avulla digitaalisia etä-, verkko- ja monimuotokoulutuksia työelämälähtöisille asiakasryhmille. Mäntyharju kehittää markkinointiautomaation koulutusta pienille yrityksille sekä musiikin oppimisympäristöä yhteistyössä kirjaston kanssa.
- 3) Mäntyharjun tilkkumessut 1.1.2022-30.9.2023 (78 800 €)
Tilkkumessujen tavoitteena on vahvistaa Mäntyharjun asemaa tilkkutöiden Suomen keskuksena. Samalla pyritään muuttamaan näyttelytoimintaa enemmän markkinointia ja myyntiä korostavaksi pop-up-yrittäjyydeksi. Messuilla on useita valtakunnallisia yhteistyökumppaneita.
- 4) Yritysvauhdittamo 1.8.2022 – 31.12.2024 (noin 250 000 €, tulossa hakuvaiheeseen)
Hankkeeseen tullaan hakemaan alueellista ESR-rahoitusta Etelä-Savon ELY-keskukselta. Alustavat rahoitusneuvottelut on käyty keväällä 2021. Päättävänä on luoda oppimisympäristö, jossa mäntyharjulaiset yli 16-vuotiaat nuoret voivat oppia yrittäjyyttä yhteistyössä paikallisten yritysten kanssa. Opiskelijat perustavat harjoitteluyrityksiä. Asiantuntijat ja paikalliset yrittäjät valmentavat nuoria yrittäjiä kehittämään harjoitteluyrityksiensä toimintaa.

Valtionosuus 2022

Vuodelle 2022 valtionosuuden perusta tulee olemaan Opetushallituksen ilmoituksen 330 092 € sisältäen 3689 valtionosuustuntia ja yksikköhintana 89,48 €/tunti. Varsinainen valtionosuus on 57 % valtionosuuden perusteesta.

Vuonna 2021 vastaavat luvut olivat 314 666 €, 3712 tuntia ja 84,77 €/tunti. Vuonna 2020 luvut olivat 318 075 €, 3770 tuntia ja 84,37 €/tunti. Vaihtelut valtionosuuden perustassa johtuvat valtionosuuden liikkuvan osan (10 %) laskentakaavassa olevien tunnuslukujen yhteisvaikutuksesta (mm. kunnan väkiluku, kunnan työttömyys, kunnan väestörakenne).

Taloudelliset tavoitteet

Toimintatuottoja syntyy opiskelijamaksuista ja projektirahoituksesta. Vuonna 2019 toimintatuotot olivat noin 91300 €, vuonna 2020 ne olivat 119 000 €. Vuoden 2021 toimintatuotot näyttävät asettuvan noin 150 000 €:een tilanteen 31.12.2021 mukaisesti. Nousu perustuu siihen, että kansalaisopisto on panostanut hankerahoituksen hakemiseen ja saanut niiden avulla merkittävän kehityspanostuksen toimintaansa. Lisäksi koulutuksen vetovoiman paraneminen on lisännyt opiskelijamaksutuottoja.

	TP 2020	Muutettu TA 2021	TA 2022	Muutos %
Vapaa sivistystyö				
Toimintatulot	119 819	75 000	129 700	72,9 %
Toimintamenot	-479 166	-473 950	-530 810	12,0 %
Toimintakate	-359 348	-398 950	-401 110	0,5 %
Poistot ja arvonalentumiset	-1 923			
Laskennalliset kustannukset	-32 663	-31 790	-28 480	-10,4 %
Tilikauden yli-/alijäämä	-393 933	-430 740	-429 590	-0,3 %

Toiminnalliset tavoitteet

Mäntyharjun kansalaisopiston toiminta perustuu kunnan strategiaan. Tulokortissa on määritelty kaksi keskeistä toiminnallista tavoitetta. Tavoitteiden toteutumista mitataan noin 15 erilaisella mittarilla. Toteutumista seurataan kolmannesvuosiraporteilla (toukokuu ja syyskuu).

TAVOITE	MITTARI	TOIMENPIDE
Osallistuminen kunnan elinvoiman ja osaamisen kasvattamiseen	Koulutuksen kehittämiskumppanien määrä (tavoite 15)	Ennakoidaan osaamistarpeita yhteistyössä yritysten ja viranomaistahojen kanssa
	Työelämälähtöisten lyhytkurssien määrä (tavoite 15)	
	Kurssien hyödyllisyys asiakkaille (tavoite 4/1-5)	Kehitetään työelämälähtöistä lyhytkurssitoimintaa
	Asiakkaiden hyvinvoinnin lisääntyminen (tavoite 4/1-5)	Kanavoidaan ja järjestetään
	Asiakkaat voivat suositella kurssia muille (tavoite 4/1-5)	kunnassa avointa korkeakoulutusta ja ammatillista
	Korkeakoulutasoisten täydennyskoulutuskurssien määrä (tavoite 2)	täydennyskoulutusta
	Ammatillisiin tutkintoihin sisältyvien täydennyskoulutuskurssien määrä (tavoite 2)	
	Etäoppimiskurssien kokonaismäärä (tavoite 15)	
	Kehittämishankkeiden määrä (tavoite 3)	

Monipuolinen osaamista ja hyvinvointia edistävä kurssitarjonta	Erityisryhmille suunnattujen kurssien määrä (tavoite 15)	Toteutetaan kurssisuunnittelu yhteisöllisesti ja asiakaslähtöisesti
	Keskustaajaman ulkopuolella tarjottujen kurssien määrä (tavoite 15)	Kannustetaan henkilökuntaa ideoimaan uusia kursseja
	Kumpaakin sukupuolta saadaan koulutukseen (tavoite miehiä vähintään 25 %)	Tuetaan kurssien määrällä ja sisällöllä tasapainoista taloutta ja kunnan tunnettuutta
	Koulutustarjonnan laaja-alaisuus, pääluokkien määrä (tavoite 10)	
	Kurssien kokonaismäärä (tavoite 200)	
	Uusien kurssien määrä (tavoite 20)	
Opetustuntien määrä (tavoite 5300)		

Kansalaisopiston strateginen perusta

Tuloskortissa asetettujen tavoitteiden lisäksi kansalaisopisto noudattaa omaa sisäistä strategiaansa, jonka ydin valottuu oheisen kaavion mukaisesti.

ARVOT	VISION ELEMENTIT	MISSION ELEMENTIT
Yhteisöllisyys Luottamus Merkityksellisyys	Yhteistyö ja kumppanuus Nopeus ja ketteryys Ennakointi ja palvelullisuus Tasa-arvoisuus ja inhimillisyyys	Hyvinvoinnin tuottaminen Osallisuuden lisääminen Aktiivisuuden kasvattaminen Elinvoiman lisääminen
KESKEISET DRIVERIT		
<p>Teknologian uusiutuminen, <i>digitalisoituminen</i> Liiketoiminnan kehittäminen, <i>digitaalinen markkinointi ja myynti</i> Työn tekemisen muutos, <i>yrittäjyys ja etätyö</i> Terveys ja hyvinvointi, <i>liikunta ja luonto</i> Osaaminen ja oppiminen, <i>jatkuva oppiminen, etäoppiminen</i> Ilmastonmuutos, <i>kiertotalous</i> Kaupungistuminen, <i>monipaikkaisuus</i> Väestön ikääntyminen, <i>osallisuus</i></p>		
TAVOITTEET		
<p>Kansansivistyksen kivijalan vahvistaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Musiikin, kädentaitojen, teatterin ja liikunnan oppimisen ja harrastamisen kehittäminen • Kansansivistyksen sisällön uudelleen ajattelemine • Tulevaisuustyön vahvistaminen <p>Kumppanuuksien ja elinvoiman vahvistaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunnan elinvoiman kasvattaminen yrittäjyyttä edistämällä ja yritysten osaamista lisäämällä. • Uusia kumppanuuksia tuotekehityksen ja uudistamisen tueksi. • Osallisuuden vahvistaminen yhteistyössä yritysten, yhdistysten ja yhteisöjen kanssa. 		

Ketteryyden ja joustavien käytäntöjen lisääminen

- Kesälukukauden vakiinnuttaminen ja tarjonnan kohdentaminen monipaikkaisille asukkaille.
- Yrityskoulutusten lisääminen. Voimakas yhteys yritysten liiketoiminnan kehittämiseen.
- Etäkoulutusten suunnittelu ja myynti laajemmalle markkina-alueelle.

Kehittämistoiminnan vauhdittaminen

- Projektirahoituksen hakemisen ja hallinnoinnin kehittäminen.
- Projektiosaamisen lisääminen koulutuksella ja projekteissa toimimalla.
- Tuotekehitysoasaamisen lisääminen ja kohdentaminen.

Asiakkuuksien ja markkinoinnin uudistaminen

- Markkinoinnin ja myynnin kohdentaminen sekä niiden toimintatapojen uudistaminen.
- Asiakkaiden ja opiskelijoiden osallistuminen kurssisuunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin.
- Digitaalisen markkinoinnin mahdollisuuksien hyödyntäminen asiakkuuksien lisäämiseksi.

Yhteystiedot

Toimisto ja hallinto	Kompantie 22, 52700 Mäntyharju
Kotisivut	https://mantyharju.fi/kansalaisopisto
Facebook	https://www.facebook.com/mantyharjunkansalaisopisto/
Instagram	https://www.instagram.com/explore/tags/mantyharjunkansalaisopisto/
Ilmoittautuminen	https://opistopalvelut.fi/mantyharju/index.php
Opinto-opas	https://magg.io/4w6Wfu/1

Vakinainen henkilökunta

Jari Hautamäki, rehtori

040 5893164

jari.hautamaki@mantyharju.fi

Mira Konga, koulutussuunnittelija

040 5061176

mira.konga@mantyharju.fi

Mervi Multamäki, musiikin opettaja

044 7707251

mervi.multamaki@edu.mantyharju.fi

Sanna Paasonen, koulusihteeri

0440 163653

sanna.paasonen@mantyharju.fi

Emmi Virtanen, musiikin opettaja

045 235 6587

emmi.virtanen@edu.mantyharju.fi

Salla Wahlman, kädentaitojen opettaja

044 7707252

salla.wahlman@edu.mantyharju.fi

Liite 1.

Mäntyharjun kansalaisopisto										
Työvuosi 2022-2023										
Syksy 2022										
Lukukauden viikko	Kalenteriviikko	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai		
1	36	5.9	6.9	7.9	8.9	9.9	10.9	11.9		
2	37	12.9	13.9	14.9	15.9	16.9	17.9	18.9		
3	38	19.9	20.9	21.9	22.9	23.9	24.9	25.9		
4	39	26.9	27.9	28.9	29.9	30.9	1.10	2.10		
5	40	3.10	4.10	5.10	6.10	7.10	8.10	9.10		
6	41	10.10	11.10	12.10	13.10	14.10	15.10	16.10		
7	42	17.10	18.10	19.10	20.10	21.10	22.10	23.10		
	43	Syysloma 24.-30.10.2022								
8	44	31.10	pyhäinpäivä	2.11	3.11	4.11	5.11	6.11		
9	45	7.11	8.11	9.11	10.11	11.11	12.11	13.11		
10	46	14.11	15.11	16.11	17.11	18.11	19.11	20.11		
11	47	21.11	22.11	23.11	24.11	25.11	26.11	27.11		
12	48		29.11	Mahdollisia korvaustunteja						
Kevät 2023										
Lukukauden viikko	Kalenteriviikko	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	Sunnuntai		
1	2	9.1	10.1	11.1	12.1	13.1	14.1	15.1		
2	3	16.1	17.1	18.1	19.1	20.1	21.1	22.1		
3	4	23.1	24.1	25.1	26.1	27.1	28.1	29.1		
4	5	30.1	31.1	1.2	2.2	3.2	4.2	5.2		
5	6	6.2	7.2	8.2	9.2	10.2	11.2	12.2		
6	7	13.2	14.2	15.2	16.2	17.2	18.2	19.2		
7	8	20.2	21.2	22.2	23.2	24.2	25.2	26.2		
	9	Talviloma 27.2.-3.3.2023								
8	10	6.3	7.3	8.3	9.3	10.3	11.3	12.3		
9	11	13.3	14.3	15.3	16.3	17.3	18.3	19.3		
10	12	20.3	21.3	22.3	23.3	24.3	25.3	26.3		
11	13	27.3	28.3	29.3	30.3	31.3	1.4	2.4		
12	14	3.4	4.4	5.4	kiirastorstai	pitkäperjantai	8.4	pääsiäispv		
13	15	2.pääsiäispv	11.4	12.4	13.4	14.4	15.4	16.4		
14	16	17.4	18.4	19.4	20.4	21.4	22.4	23.4		
15	17	25.4.	Mahd. korvaustunteja		28.4.	29.4.	30.4.	vappu		
16	18		Mahd. korvaustunteja							
Opetuksen lukuvuosi 2022-2023:										
Syyslukukausi		11 viikkoa	5.9.-27.11.2022							
Kevätlukukausi		14 viikkoa	9.1.-30.4.2023			Opetus päättyy ma, to ja pe -opetuksessa viikolla 17				
Kesälukukausi		17 viikkoa	2.5.-30.8.2023							
Opetusta ei järjestetä seuraavilla lomaviikoilla, juhlapäivinä tai niiden aatoina, jollei siitä erikseen toisin sovita:										
Syysloma		24.-30.10.2022 (vko 43)								
Talviloma		27.2.-3.3.2023 (vko 9)								
Pyhäinpäivä		1.11.2022								
Loppiainen		6.1.2023								
Pääsiäinen		6.4.-10.4.2023								
Juhannus		23.6.-25.6.2023								

MÄNTYHARJUN KANSALAIPOISTON OPISKELIJAMAKSUT 2022-2023

Ryhmäopetus (vapaa sivistystyö)

• 1-19 oppituntia	maksut kurssikohtaisesti rehtorin päätöksellä
• 20-29	45 €
• 30-39	61 €
• 40-49	77 €
• 50-59	93 €
• 60-69	110 €
• 70-79	122 € (ei käy opistopassiin)
• 80-	132 € (ei käy opistopassiin)

Yksilöopetus musiikissa (vapaa sivistystyö)

- 30 min. / vko / oppilas -toteutettavat (esim. yksinlaulu, piano, kitara, puhaltimet, rummut) 155 €/ lukuvuosi
- 45 min/ vko/ oppilas -toteutettavat (esim. pop/jazz) 242 €/ lukuvuosi

Taiteen perusopetus

- käsityö (ryhmä) 110 €/ lukuvuosi (sis. materiaalmaksun 32 €)
- musiikin yksilöopetus TPO-kurssilla (35 min/ viikko/ oppilas, pitempi kausi)
176 €/ lukuvuosi
- teatteriopetus (ryhmä) 88 €/lukuvuosi
- muu TPO –opetus normaalin kurssimaksutaulukon mukaan tai erikoiskurssimaksu

Maksuttomuus erityistapauksissa

- Taiteen perusopetuksen verkkokurssit ovat kurssimaksuttomia niille opiskelijoille, jotka on kirjattu taiteen perusopetusopiskelijoiksi Mäntyharjun kansalaisopistoon ja joiden opiskeluohjelmaan kurssi on suunniteltu sisältyväksi.
- Kansalaisopiston normaalihintainen kurssi on kurssimaksuton opiskelijalle, jonka työllistymistä kurssi tukee ja joka tulee kurssille kunnan työllistymisen ohjaajan suosittamana.
- Normaalihintainen kurssi voi olla kurssimaksuton tai kurssin hinta alennettu osalle ryhmää / koko ryhmälle, jos kunta on yhteistyökumppanina yhteiskunnallistavoitteellisessa ohjelmassa, johon opiskelijat on liitetty tai toiminnalle on muu peruste. Päätösvalta ohjelmista ja niihin liittyvistä kursseista on rehtorilla.

Yleisluennot ovat maksuttomia.

Erikoiskurssit ja mahdolliset projekteihin liittyvät kurssit

- Mainittu erikseen opinto-ohjelmassa. Tavanomaisesta poikkeavan kurssimaksun perusteena ovat kurssin järjestämisestä aiheutuvat kulut tai ryhmää koskeva erillinen rahoitus. Näiden kurssien maksuista päättää rehtori.

MUUT MAKSUT

Tentit

- Tentin järjestäminen maksaa 60 €/ oppitunti (á 45 min.). Jos tenttiin osallistuu samaan aikaan useita tenttijöitä, kunkin tenttimaksusta päättää rehtori. Tenttijän on sovittava hyvissä ajoin tenttimisestä sekä oppilaitoksen että kansalaisopiston rehtorin kanssa.

Todistusmaksut

- kuluvan vuoden kurssit 6 €
- aiempien vuosien kurssit 17 €
- Taiteen perusopetuksen todistukset sisältyvät kurssimaksuun, samoin koko ryhmälle välittömästi kurssin loppumisen yhteydessä jaettavat todistukset.

Oppikirjat, materiaalit, kopiot ja huolto

- Opiskelija maksaa itse oppikirja- ja materiaalmaksut.

ALENNUKSET

Sisarusalennus

- Alennus myönnetään saman perheen alle 16-vuotiaille opiskelijoille toisesta lapsesta alkaen. Sisarusalennus on 40 % kurssimaksusta. Täysi maksu otetaan yhdeltä lapselta kaikista kursseista.

Opistopassi 136 €

- Henkilökohtainen opistopassi oikeuttaa osallistumaan opiston kaikkiin muihin normaalihintaisiin kursseihin sekä syys- että kevätlukukaudella, mutta ei 122 euron ja sitä kalliimpiin kursseihin.
- Opistopassiin eivät sisälly erikoiskurssien kurssimaksut. Myöskään materiaali-, poltto-, välineiden huolto- tai kopiomaksut eivät sisälly passiin. Opistopassi on lunastettava lukuvuosittain syyskuun loppuun mennessä. Passia ei voi lunastaa jälkikäteen.